

«El Xatet», un ídol reusenc damunt de la seva bicicleta

El Centre de Lectura acull dilluns la presentació d'un llibre dedicat a Josep Maria Sans, cèlebre als anys 20

La presentació del llibre dedicat al ciclista Sans és dilluns que ve | Cedida

La història del ciclisme a Reus no es pot explicar sense la figura de Josep Maria Sans (1903-1976), conegut com el *Xatet de Reus*. Fou un destacat ciclista als anys 20 del segle passat, tant en la pràctica en pista com en les competicions de ruta. Del seu palmarès, destaquen els seus triomfs en el Gran premi de l'Exposició de Barcelona, el Campionat de Catalunya, el provincial, el de Sabadell, el del Circuit de Jalón, així com el segon lloc en la primera etapa de la Volta de Catalunya (1929) i el segon al Campionat d'Espanya, entre moltes d'altres fites aconseguides.

El Centre de Lectura presentarà dilluns 21 de juny, a les 7 de la tarda el llibre *El Xatet*. **Josep M. Sans Ciurana, el mític corredor reusenc, de Josep Marsal Sans**, nét del ciclista. La publicació repassa la figura del ciclista reusenc justament en el centenari del seu primer triomf (la copa Ajuntament de Reus, que va guanyar amb només 16 anys), el qual va iniciar la llegenda d'un dels esportistes més cèlebres de la primera meitat del segle XX a Reus. La presentació tindrà lloc a la sala Emili Argilaga del Centre de Lectura i també es podrà seguir de manera virtual.

"No se n'ha parlat massa d'*El Xatet* des que va abandonar la pràctica ciclista", explica a **Reusdigital.cat** Josep Marsal Sans. Va ser durant els seus 10 anys a l'elit ciclista que Sans es va convertir en un ídol de masses al Reus de l'època (sobre l'any 1920) i va tenir molta repercussió en els mitjans de comunicació. Així, l'autor del llibre s'ha mostrat sorprès "de tot el que he arribat a trobar del meu avi als diaris. Era un ídol local i una de les persones més populars del Reus

d'aquella època". "Molta gent anava a animar-lo i tenia un gran nombre de seguidors".

L'auge del ciclisme a Reus

El ciclisme va ser, durant la dècada del 1920 **el segon esport més reconegut després del futbol**. A més, era practicat per un gran nombre de persones de la població. De fet, la capital el Baix Camp va tenir els primers velòdroms i arribaven estrelles ciclistes d'arreu per poder-hi córrer. "Es movien quantitats importantíssimes de diners", rememora l'autor.

La població va adoptar Josep Maria Sans com una estrella. "No hi havia televisions i la gent sortia al carrer a veure actes", diu. Així, doncs, cada cap de setmana anaven al velòdrom vora 3.000 persones (quan Reus tenia una població de 30.000 habitants) "per veure córrer l'avi". "Va tenir la gran sort de ser bo", comenta orgullós.

Reus va arribar a tenir nou velòdroms i "l'avi els anava alternant", detalla. Com a curiositat, el famós velòdrom de Sants de Barcelona va ser creat posterior als de Reus i *El Xatet* va ser l'encarregat d'inaugurar-lo.

Primer títol amb 16 anys

Quan faltaven mesos per fer els 17 anys, Josep Maria Sans va aconseguir el seu primer triomf. Va ser a la Copa Ajuntament de Reus, però amb 17 ja guanya una de les curses més prestigioses: el Gran premi de l'Exposició de Barcelona. Aquell mateix any guanya la Volta a la província de Tarragona i altres de menors. Va ser durant 10 anys que Sans va ser un autèntic ídol de masses a Reus. A més, l'autor del llibre que es presentarà al Centre de Lectura explica que "era expert en pista i ruta".

D'aquesta forma, va arribar a ser considerat el millor i més complet ciclista del 1927 al 1930". *El Xatet* va aconseguir que Reus fos un referent ciclista a Catalunya. "Quan ho va deixar la gent va perdre l'interès per veure corredors que no estaven en les primeres posicions de la llista d'Espanya", lamenta Marsal. Josep M. Sans es va retirar l'any 1932, després de 12 anys damunt de la bicicleta. Penjava la bicicleta un referent per a la població reusenca. Una persona que arribava de Barcelona després de competir i era rebut per la banda de música municipal i feia dos toms de raval.

Un cop retirat va seguir vinculat al món ciclista i va construir el darrer velòdrom a Reus i un d'itinerant de fusta que va voltar arreu de l'Estat espanyol.

Un llibre fet amb sentiment

El Xatet. Josep M. Sans Ciurana, el mític corredor reusenc ha estat possible gràcies a la investigació de Josep Marsal, però també al seu pare. "Col·leccionava moltes coses de l'avi i abans de morir em va deixar una carpeta amb tots els documents i reculls de premsa", recorda. Malalt de càncer, va entregar-li al seu fill amb una frase clara i concisa: "Si no torno, fes un llibre si us plau".

El seu pare va traspasar i aquesta va ser el principal "punt d'inflexió que em va portar a fer el llibre". "Tenia un compromís de fer quelcom rigorós i després d'un any i mig de recerca ha sortit a la llum", expressa. El llibre consta d'un primer capítol escrit en primera persona narrant la trajectòria esportiva d'*El Xatet*.

En el segon capítol parla del seu arbre genealògic, palmarès i rànquing mundial, mentre que en el tercer s'esplaia en el ciclisme de l'època i el que representava. El quart capítol és la recerca de l'hemeroteca del 1920 al 1931. L'últim explica les darreres pedalades de Sans i el que va fer posteriorment.

